

Het bevorderen van de gezondheid van kinderen in armoede

Jeugd in Onderzoek
Amsterdam, 23 mei 2019

Saxion, lectoraat Social Work
Mariska Jacobs-Ooink, Marjon Rouwette, Margriet Braun

Inhoud

- Achtergrond: armoede in Nederland
- Achtergrond: start ontwikkeling interventie
- Ontwikkelproces
- Interventie
- Onderzoek

Achtergrond

- Armoede in Nederland
 - Laag inkomen tot 120% van het sociaal minimum
 - In 2017 groeiden 277.000 kinderen op in laag inkomen huishouden (NJI, 2018)
- Meeste interventies richten zich op financiële ondersteuning van gezinnen
- Lokale initiatieven: Voedselbank, kledingbank, gaarkeuken
- Voor kinderen: bijdragen voor sport, opleiding en schooluitjes

Achtergrond

- Project: Versterking van zorg voor kinderen in armoede
- Focus op Positieve Gezondheid (Huber, 2016) en Eigen Kracht principes
- Academische Werkplaats Jeugd Twente

Twente

UNIVERSITY
OF TWENTE.

- Gesubsidieerd door

ZonMw

Ontwikkelproces

Participatieve benadering

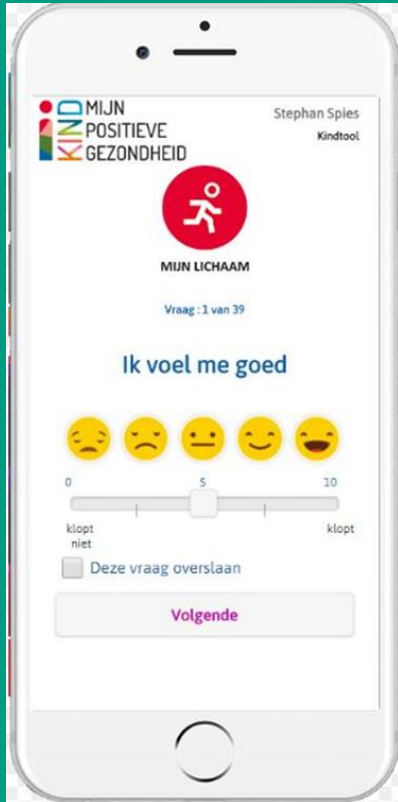
Betrokkenheid van ouders die in armoede leven
en betrokkenheid van professionals

- Klankbordgroepen met ouders
- 1 ervaringsdeskundige & 1 professional maken deel uit van de projectgroep
- Klankbordgroep met professionals

Ontwikkelproces

1. Eerste opzet interventie op basis van
 - Literatuur
 - Inzichten uit focusgroepen met ouders
 - Inzichten uit interviews met professionals
2. Voorleggen aan klankbordgroepen
3. Doorontwikkeling met ervaringsdeskundige en professional
4. Voorleggen aan klankbordgroepen

Interventie

Oorspronkelijke uitgangspunten

- Positieve Gezondheid (Huber, 2016)
- Eigen Kracht (Gilsing, Jansma & Schöne, 2017)

Aangevulde elementen

- Kindtool 'Mijn Positieve Gezondheid'
- Ouders stellen eigen korte termijn doelen
- Begeleiding door een professional en ervaringsdeskundige

Titel interventie

Gezonde kinderen in krappe tijden

Pilot interventie

- In 7 Twentse gemeenten gestart
- Werving van deelnemers door professionals in eigen gemeenten (bijv. armoedecoördinator)
- Begeleiding door tandems
- Voorafgaand: training voor tandems
- 8-12 deelnemers per groep
- 5 bijeenkomsten tweewekelijks
- Thema's bijeenkomsten gebaseerd op pijlers
Positieve Gezondheid

Onderzoek

- Effectiviteit
- Proceसेvaluatie
- Implementatie onderzoek

Effectiviteitsonderzoek

- Vragenlijstonderzoek
- Interventiegroep (N = 90) en controlegroep (N = 90)
- T-0, T-1 (na afloop bijeenkomsten), T-2 (na 5 maanden)
- Uitkomstmaten gerelateerd aan Positieve Gezondheid kinderen

(lichamelijk welbevinden, mentaal welbevinden, sociale participatie, kwaliteit van leven, dagelijks functioneren, zingeving)

Tijlijn effectiviteitsonderzoek

	Okt '18	Nov '18	Dec '18	Jan '19	Feb '19	Mrt'19
Interventie groep	T-0	Interventie	Interventie	Interventie	T-1	T-2
Controlegroep	T-0			T-1		T-2
						Interventie

Procesevaluatie

Ontwikkelpoces

Quotes van ervaringsdeskundige in projectgroep

"Een fascinerende ervaring. Vooral omdat ik me snel opgenomen voelde in de projectgroep."

"Ik heb deze gesprekken en de feedback binnen de projectgroep ervaren als een verrijking van mezelf"

"Ik heb geleerd dat een goede samenwerking iedereen verder brengt."

Procesevaluatie

- Professionals & ervaringsdeskundigen
- Deelnemers interventie & controlegroepen

Voorbeeldvragen

- Is de interventie uitgevoerd zoals bedoeld? Zijn alle componenten besproken? (getrouwe implementatie van het programma)
- Hoe is de samenwerking tussen de professional en de ouder die de interventie leidt?
- Wat vonden ouders van het delen van hun ervaringen in een groep?
- Wat vonden ouders van de locatie / tijd van de bijeenkomsten?
- Vinden ouders dat de interventie belangrijk is geweest voor hen en hun kind(eren)?

Procesevaluatie

Eerste impressies over de interventie

- Ouders zijn positief over het delen van hun ervaringen. Er is behoefte aan ontmoeting
- De tandems zijn enthousiast
- Focus op ontwikkelen korte termijn doelen gerelateerd aan de gezondheid en het welzijn van kinderen
 - Ouders neigen naar (te) grote doelen
 - Begeleiding is gericht op stellen van kleinere en haalbare doelen
 - Kinderen willen aandacht van en tijd met de ouder
- Positief over samenwerking tandem

“Ik zie nu dingen vanuit een ander perspectief”

“Samenwerking is van toegevoegde waarde voor iedereen”

Implementatie onderzoek

Als de interventie effectief blijkt is een vervolgstap te onderzoeken of het in de praktijk (andere gemeenten) ingevoerd kan worden.

Daarom: implementatie-onderzoek

Welke factoren beïnvloeden de implementatie van “Gezonde kinderen in krappe tijden” volgens literatuur en stakeholders?

- Bevorderende factoren
- Belemmerende factoren
- Aanbevelingen volgens stakeholders

Implementatiemodel voor het kaderen van de factoren

Vragen?

Bedankt!

Mariska Jacobs-Ooink, m.ooink@saxion.nl

Marjon Rouwette, m.rouwette@saxion.nl

Margriet Braun, b.m.braun@saxion.nl

Literatuur

- Gilsing, R., Jansma, A. & Schöne, J. (2017). *Eigen kracht ontleed. Een praktijkgerichte benadering*. Utrecht: Verweij Jonker Instituut
- Huber, M., Vliet, M. van & Boers, I. (2016). Heroverweeg uw opvatting van het begrip 'gezondheid', *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde*, 2016;160: A7720